

A Fővárosi Ítéltábla a **felperesi képviselő** által képviselt **felperes neve** (1138 Budapest, Váci út 184.) felperes által,
a **alperesi képviselő** által képviselt alperes neve(alperes címe.) alperes ellen,
szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében,
a Fővárosi Törvényszék 2017. május 24. napján kelt 31.G.40.061/ 2016/25. számú ítélete ellen,
a felperes részéről 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - 2018. december 5. napján - megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 163.500 (Százhatvanháromezer-ötszáz) forint másodfokú és felülvizsgálati perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 546.000 (Ötszáznegyvenhatezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Határozatát azzal indokolta, hogy a befektetési vállalkozó felperes befektetési szolgáltatási és kiegészítő szolgáltatásra vonatkozó engedélyét a **1. Bank (1. Bank)** felügyeleti jogkörében 2015. március 9-én részben felfüggesztette. A felperes 2015. április 22. napi kezdő időponttal felszámolás alá került, felszámolója a **felszámoló neve**

Az alperes 2014. december 4-én értékpapírokat vásárolt a felperestől: 1.030.000 forint névértékű, ... megnevezésű, névre szóló dematerializált kötvényt 999.674 forint vételáron; 2.140.000 forint névértékű, ... megnevezésű, névre szóló dematerializált kötvényt 2.003.829 forint vételáron. A kötvények kibocsátója a **1. társaság**, forgalmazója a felperes volt.

Az alperes 2015. március 6-án telefonon adásvételi szerződést kötött a felperessel: a ... megnevezésű kötvényeket 1.015.612 forint vételáron; a ... megnevezésű kötvényeket 2.031.260 forint vételáron

eladta a felperes részére. Mindkét ügylet 2015. március 6-ai időponttal rögzítésre került; az alperes értékpapírszámláján 2015. március 8-án 20 óra 43 perckor és 20 óra 44 perckor március 6-i értéknappal került elszámolásra az ügylet. Az ügylethez kapcsolódó pénzügyi teljesítés 2015. március 9-én történt, ennek keretében összesen 3.032.299 forintot utalt át a felperes az alperes részére 2015. március 9-én 7 óra 06, 07, és 25 perckor.

A felperes 2015. augusztus 18. napján keresetet terjesztett elő, melyben elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a felek között a ... és ... megnevezésű kötvények tárgyában az adásvételi szerződések nem jöttek létre, mert nem áll rendelkezésre olyan szerződés, melyet a felperes aláírt volna, a szerződésen csak az alperes aláírása szerepel.

Másodlagosan az értékpapír-adásvételi szerződések érvénytelenségének megállapítását kérte a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján. Jogkövetkezményként az eredeti állapot helyreállítását kérte oly módon, hogy a bíróság kötelezze alperest 3.034.299 forint és annak kamatai megfizetésére.

Harmadlagosan a Cstv. 40. § 2) bekezdése alapján kérte a 3.034.299 forint és kamatai megfizetésére kötelezni az alperest. A felperes szerint az alperes előnyhöz jutott a felperes más hitelezőihez képest, akik az utolsó pillanatban nem vették ki pénzüket a felperestől olyan módon, hogy a felperes a kötvényeket visszavásárolta volna.

A másodlagos és harmadlagos kereset 90 napos igényérvényesítési határidejével kapcsolatban előadta, hogy a perindítási határidőt a megtámadott ügylet érvénytelenségéről való tudomásszerzéstől kell számítani. 90 napon belül még nem készült el a felperes felszámolási nyitómérlege sem; a KELER adatok ismerete önmagában nem volt elegendő, mert tudni kellett a perindításhoz azt is, hogy pontosan milyen jogcímen, milyen jogügylet alapján került sor a kiutalásra és ehhez szükség volt az aláírt szerződésekre és a szerződéskötés körülményeinek ismeretére.

Álláspontja szerint a perbeli jogügylet azért nem tekinthető a rendes gazdálkodás körébe tartozónak, mert az alperes nem az ügyfelek számára nyitva álló irodában, telefonos ügyfélszolgálaton keresztül vagy internetes felületen kötötte a szerződést.

Az „előnyben részesüléssel” kapcsolatban kifejtette, hogy a felperes felszámolási vagyona 5.723.123.000 forint és a ki nem egyenlített tartozások összege 160.034.558.000 forint. A felperes felszámolásába az alperes „b” kategóriás hitelezői igényként kereshetne kielégítést, azonban e kategóriában a BEVA 86.334.908.166 forinttal már hitelezőként szerepel, így az alperes gyakorlatilag nulla %-os kielégítést kaphatna, ehhez képest 100%-os kielégítéshez jutott.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Hangsúlyozta, hogy a felperes másodlagos piacot biztosított ügyfelei részére az értékpapír vásárlásra.

A másodlagos és harmadlagos keresettel összefüggésben elsődlegesen elévülési kifogással élt, kifejtve, hogy a felperes a kereset benyújtásával elkésett.

A Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjával kapcsolatban érdemben vitatta, hogy az alperes hitelező lett volna a felszámolás kezdő időpontjában. Szerinte nem részesülhetett előnyben, mert az ügyletkötéskor nem volt fennálló követelése a felperessel szemben. Álláspontja szerint rendes gazdálkodás körébe eső jogügyletet kötöttek a felek.

Az elsőfokú bíróság a szerződés létre nem jöttével kapcsolatos keresetet vizsgálva megállapította, hogy a kötvény adásvételi szerződések vonatkozásában sem jogszabály, sem a felek szerződése nem ír elő kötelező írásbeli alakot. A szerződés a felperes üzletszabályzata értelmében a szóbeli telefonos visszaigazolással, majd a felperes általi nyilvántartásba vétellel létrejött. Ezért megállapította, hogy a felek között a szerződés létrejött, a szerződés létre nem jöttének megállapítására irányuló keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság a másodlagos és harmadlagos, a Cstv.-re alapított kereseti kérelmek vonatkozásában vizsgálta, hogy a felperes a perindításra nyitva álló 90 napon belül terjesztette-e elő keresetét. E körben megállapította, hogy a felszámolás 2015. április 22-i kezdő időpontjához képest a 2015. augusztus 18-i felperesi igényérvényesítés elkészt, ezért a másodlagos és harmadlagos kereseteket elutasította.

Az elsőfokú bíróság másodlagos kereset érdemével kapcsolatban kifejtette, hogy csak abban az esetben minősülhet egy hitelező előnyben részesítettnek, ha az alperes a felperes hitelezőjének minősül a szerződéskötés időpontjában. Jelen ügyben a felperes nem a kibocsátója, csupán forgalmazója volt a kötvényeknek és az adásvételi szerződések megkötésekor az alperes az adásvétel tárgyát képező kötvények tulajdonosa volt. Ily módon, mindaddig, amíg a kötvények adásvételére vonatkozó szerződést meg nem kötötte, az alperes nem minősült a felperes hitelezőjének, hiszen nem volt követelése vele szemben, a felperes hitelezőjévé az adásvételi szerződés megkötése következtében vált.

A Cstv. 40. § (2) bekezdésére alapított harmadlagos kereset érdemével kapcsolatban az elsőfokú bíróság megállapította, hogy egy értékpapírforgalmazó által értékpapír megvásárlására vonatkozóan megkötött szerződés teljesítése a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak minősül, ezért nem követelheti vissza azt a felperes.

Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a perbeli adásvételi szerződéssel érintett kötvények - akár részben is - fiktív kötvények voltak. A felperes által hivatkozott befektetési vállalkozásokról és árutőzsdei szolgáltatókról szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 136. § (2) bekezdése az ügyletkötés időpontjában még nem lépett hatályba, az egyébként is a felszámolási eljárásban követendő eljárást határozza meg, így jelen perben nem alkalmazható.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel és kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének megfelelő döntés meghozatalát.

Az elsőfokú keresettel, a szerződés létre nem jöttével kapcsolatban kifejtette, hogy önmagában a jogügylet rögzítése nem bizonyítja, legfeljebb valószínűsíti az ügylet megkötését.

A 90 napos megtámadási határidő kapcsán a felperes kifejtette, nem egyszerűen a szerződés tényéről kellett tudomást szerezni, hanem arról is, hogy az adott szerződés konkrétan mely okból, miért támadható a Cstv. 40. §-a alapján, amíg ugyanis a megtámadhatóság felismerésére nem kerül sor, addig a határidő meg sem indulhat, nincs minek nyugodnia.

A Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjára alapított másodlagos keresettel kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az alperes hitelezői minőségének hiányát. A szerződésekkel az alperes követelést szerzett a felperessel szemben, tehát a felperes hitelezője lett. E minősége csak azért szűnt meg, mert a felperes a vételárat a felszámolás elrendelése előtt megfizette. Álláspontja szerint a Cstv. 40. §-a alapján mindazon ügyletek megtámadhatók, amelyek megkötésének és teljesítésének segítségével valamely jogalany el tudja kerülni, hogy a felperes utóbb elrendelt felszámolásában hitelezőként be kelljen jelentkeznie.

A Cstv. 40. § (2) bekezdésére alapított harmadlagos keresete körében hangsúlyozta: bizonyította, hogy a szerződések tárgyát részben fiktív kötvények képezték, a fiktív kötvények adásvétele pedig nem tartozhat a rendes gazdálkodás körébe. Így a perben további bizonyításra lett volna szükség és az elsőfokú bíróságnak erre a felperest fel kellett volna hívnia.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a felperes munkavállalója tudomásul vette az alperes szerződéskötési szándékát, ez alapján került sor a szerződés rögzítésére és a kiutalásra. Hangsúlyozta, hogy a szerződés előbb jött létre (2015. március 6-án) és csak ez után került sor a nyilvántartásba vételre (2015. március 8-án), előbbi nem visszadátumozás volt, hanem a rögzítés időpontja.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Egyetértett azzal, hogy az ügyletkötés teljes folyamata igazolja a szerződések létrejöttét, az elsőfokú bíróság e több mozzanatú cselekménysorozatot értékelve helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a szerződés létrejött. Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást az alperes elévülési kifogása alapján a Cstv. 40. §-ában előírt perindítási határidő alakulását illetően is. Az ítéltábla a kereset elutasítására tekintettel mellőzte az elsőfokú határozat indokolásából a másodlagos és harmadlagos keresettel kapcsolatosan kifejtetteket.

A felperes felülvizsgálati kérelme alapján a Kúria Gfv.VII.120/2018/3 számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, a felülvizsgálat költségét személyenként 63.500 forint eljárási költségben +303.400 forint felülvizsgálati eljárási illetékben állapította meg.

Egyetértett azzal, hogy a felek között létrejött az adásvételi szerződés.

A másodlagos és harmadlagos kereset tekintetében a perindítási határidőt vizsgálva megállapította, hogy a felszámoló szervezet tudomásszerzésének időpontja bír jelentőséggel és ez az időpont 2015. május 20. napja volt, ezért a felperese igényérvényesítése nem késett el. Erre tekintettel az ítéltáblának érdemben kell felülvizsgálnia az elsőfokú bíróság másodlagos és harmadlagos keresetet elutasító rendelkezését.

A felperes előkészítő iratában kifejtette, hogy az alperes hitelező volt a felszámolás kezdetén, mert a felperes által nyilvántartott kötvények meghatározott arányban fiktív kötvények voltak és e nem létező kötvények miatt az alperesnek kötelmi követelése állt fenn a felperessel szemben. Ezen túlmenően a felperes abban a hiszemben tartotta ügyfeleit, hogy az értékpapír számlán levő kötvények valóságosak. Úgy vélte további bizonyítást igényelt volna az arányszám bizonyítása.

Álláspontja szerint a rendes gazdálkodás kizárólag jogszerű ügyleteket foglal magában a felek tudatától függetlenül, azonban nem minősülhet rendes gazdálkodásnak a cégcsoport által folytatott piramis játék fenntartása. A fiktív kötvényre irányuló szerződések egyébként is semmisek voltak.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a konkrét ügyletek az alperest előnyben részesítették-e.

Kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú határozat helybenhagyását kérte.

Kifejtette, hogy a fiktív kötvények vonatkozásában a kötelmi igényt a Bszt. 136. § (2) bekezdése keletkezteti, de csak a felszámolás elrendelésétől függően, ezt megelőzően az alperes nem lehet hitelező; a felperes az előnyben részesülést nem bizonyította. Sérelmezte, hogy a felperes figyelmen kívül hagyja, hogy az esetleges fiktív kötvényre kötött, megtámadott szerződéssel jogellenes vagyoneltolódás állt helyre.

A fellebbezés az alábbiak szerint alaptalan. Az ítéltábla egyetért az elsőfokú bíróság másodlagos- és harmadlagos keresetet elutasító álláspontjával, csupán az alábbiak szerint egészíti ki ezen kereseteket elutasító rendelkezés indokolását.

A jelen eljárásra irányadó, a csődeljárásról és felszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. § (1) bekezdés c) pontja szerint megtámadható a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző kilencven napon belül és azt követően kötött szerződés vagy más jognyilatkozat, ha annak tárgya egy hitelező előnyben részesítése, különösen egy fennálló szerződésnek a hitelező javára történő módosítása vagy biztosítékkal nem rendelkező hitelező számára biztosíték nyújtása.

E tényállás feltételezi, hogy egy már meglevő szerződés alapján a jogosult, az egyik hitelező többhöz jut, mint amennyihez a vele egyrangsorban levő hitelezők hozzájutnak a felszámolás során. Az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta, hogy az alperes hitelezője volt-e a megtámadott szerződések megkötésekor a felperesnek.

A hitelező alaptalanul állítja, hogy a 2015. március 6-ai szerződések megkötésével az alperes hitelezővé vált, mert a törvényi tényállás a *megtámadott szerződés megkötését megelőző* hitelezői minőséget követeli meg, ennek hiányában a hitelező előnyben részesítése nem lehetséges. Az érvényes kötvényeket megvásárló alperes nem volt hitelezője a felperesnek a 2014. december 4-ei szerződések megkötését követően, de azok lejáratí időpontját megelőzően sem, hiszen egy értékpapír-forgalmazóval, nem magával a kibocsátóval kötötte az értékpapír adásvételi szerződéseket.

A hitelező azon állítása, hogy a fiktív kötvényekre tekintettel állt fenn követelése az alperesnek az adóssal szemben, azért nem vehető figyelembe, mert a felperes ezt csupán a másodfokú eljárásban adta elő, így ezen új tényállás vizsgálata a Pp. 235.§ szerinti korlátba ütközik.

A felperes azon hivatkozása, miszerint a felperes abban a hiszemben tartotta ügyfeleit, hogy az értékpapírszámlán levő kötvények valóságok, ezért már a felszámolást megelőzően, az alperesnek - általa nem ismert - kártérítési igénye volt a felperessel szemben a fiktív kötvények miatt, a Ptk. 1:4 § (2) bekezdés alapján azért sem vehető figyelembe, mert a Ptk. szerint saját felróható magatartására (fiktív kötvényeket forgalmazott a felperes) előnyök szerzése végett (az alperes ebből eredő kártérítési igényével hitelezővé vált már a felszámolást megelőzően) senki nem hivatkozhat.

A 40. § (2) bekezdés értelmében a felszámoló az adós nevében az (1) bekezdés szerinti határidőn belül visszakövetelheti az adós által a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző hatvan napon belül és azt követően nyújtott szolgáltatást, ha annak eredménye egy hitelező előnyben részesítése és a szolgáltatás nem minősül a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak. Hitelező előnyben részesítésének minősül különösen valamely tartozás esedékesség előtti kiegyenlítése.

A 40. § (2) bekezdésre alapítva akkor indítható per, ha e kettős konjunktív feltétel fennáll, azaz egy már meglevő szerződés alapján a jogosult, az egyik hitelező többhöz jut, mint amennyihez a vele egyrangsorban levő hitelezők hozzájutnak és e szolgáltatás nem minősül a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak.

Az ítéletábla az elsőfokú bíróság rendes gazdálkodással kapcsolatban kifejtett álláspontját is osztotta. Egy értékpapírforgalmazó társaság által, az általa forgalmazott értékpapírra vonatkozóan kötött adásvételi ügylet annak szerződésszerű teljesítése, vagy szerződésből eredő igény megtérítése is az üzletszerű tevékenység, a rendes gazdálkodás körébe tartozik.

Utóbbi esetben az, hogy a jogügylet a rendes gazdálkodás körébe tartozik, kizárja a szerződés eredményes megtámadását a Cstv. 40. § (2) bekezdés alapján.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fentiek szerinti indokolás kiegészítéssel a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 239. §-a és a 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéletábla a felperest az alperes javára a felülvizsgálati eljárásban megállapított 63.500 forint perköltség, valamint az alperes másodfokú eljárásban felmerült 100.000 forint perköltsége megfizetésére, melynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3)-(5) bekezdése alapján állapított meg. A per tárgyi illetékfeljegyzési jogi jellegére figyelemmel kötelezte az ítéletábla a felperest a le nem rótt 242.600 forint fellebbezési illeték, valamint 303.400 forint felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2018. december 5.

. Volein Anna s.k.
a tanács elnöke

dr. Csányi Terézia Katalin s.k. . Kovács Mária s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: